

BÁO CÁO

Chuyên đề tháng 11/2017

Tình hình thực hiện Luật Hợp tác xã năm 2012

I. Đặc điểm tình hình chung

Lâm Đồng nằm ở phía Nam Tây Nguyên, có diện tích tự nhiên hơn 9.783 km²; có 12 đơn vị hành chính, gồm 02 thành phố và 10 huyện, với 147 xã, phường, thị trấn; dân số 1,3 triệu người, với 43 dân tộc anh em cùng sinh sống, trong đó có 24% là đồng bào dân tộc thiểu số; có tiềm năng, lợi thế về điều kiện tự nhiên và nguồn nhân lực phù hợp để phát triển sản xuất nông nghiệp quy mô hàng hoá với các loại nông đặc sản ưu thế so với các vùng khác, như: cây công nghiệp dài ngày (*chè, cà phê, dâu tằm...*), bò sữa, cá nước lạnh, rau, hoa, quả cao cấp có nguồn gốc ôn đới và á nhiệt đới.

Là một trong những tỉnh đứng đầu cả nước về phát triển nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao, đến nay toàn tỉnh Lâm Đồng có khoảng 50.000 ha đất canh tác sản xuất ứng dụng công nghệ cao, chiếm 18% diện tích đất canh tác; Hợp tác xã (HTX) nông nghiệp đã chủ động lựa chọn và áp dụng các công nghệ tiên tiến của thế giới vào sản xuất như: công nghệ nhà kính, nhà lưới, công nghệ xử lý môi trường, công nghệ sinh học, công nghệ tự động hóa, tin học hóa, công nghệ nano, công nghệ thủy canh, công nghệ tưới nước tiết kiệm, canh tác hữu cơ, công nghệ sau thu hoạch... để tiếp tục đưa ngành nông nghiệp Lâm Đồng phát triển toàn diện, hiện đại và bền vững trở thành một trong những trung tâm nông nghiệp chất lượng cao khu vực Đông Nam Á vào năm 2020.

II. Tình hình phát triển kinh tế tập thể, hợp tác sau 05 năm thực hiện Luật Hợp tác xã năm 2012

1. Đánh giá chung:

- Trong thời gian qua, thực hiện Nghị quyết Trung ương 5 (*khóa IX*), Kết luận số 56-KL/TW của Bộ Chính trị về tiếp tục đổi mới, phát triển, nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể, Chỉ thị số 19/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ về đẩy mạnh triển khai thi hành Luật Hợp tác xã; Tỉnh ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân tỉnh đã ban hành nhiều văn bản để lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức triển khai thực hiện và đạt được một số kết quả quan trọng; trong chỉ đạo đã linh hoạt gắn kết thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội hàng năm, lồng ghép với các chương trình mục tiêu lớn trên địa

bàn từ đó thúc đẩy phát triển kinh tế tập thể, tạo được những chuyển biến tích cực; cơ chế quản lý tập trung, bao cấp từng bước được xóa bỏ, cơ chế thị trường có sự quản lý của nhà nước được hình thành; trong khó khăn đã xuất hiện một bộ phận Hợp tác xã mạnh dạn đổi mới, kịp thời chuyển đổi để thích ứng với cơ chế mới, hoạt động có hiệu quả, xây dựng mạng lưới kinh doanh; liên kết trong sản xuất, chế biến và tiêu thụ sản phẩm giữa nông dân với doanh nghiệp...tạo được một số thương hiệu tốt, hoạt động ổn định và mang lại hiệu quả thiết thực, cần được khuyến khích, nhân rộng.

- Nhìn chung được sự quan tâm của Tỉnh ủy, HĐND và UBND tỉnh, các sở, ban, ngành, các địa phương, kinh tế tập thể nói chung và Hợp tác xã nói riêng đang ngày càng được củng cố và phát triển, các hợp tác xã đang chuyển từ hoạt động kinh doanh thuần túy chạy theo lợi nhuận sang hoạt động đa ngành, đa nghề với mục tiêu tạo chỗ dựa cho kinh tế hộ gia đình phát triển, đồng thời là cầu nối giữa các cơ quan nhà nước và các doanh nghiệp với người dân trên địa bàn.

2. Tình hình phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã trên địa bàn tỉnh Lâm Đồng sau hơn 05 năm thực hiện Luật Hợp tác xã năm 2012:

2.1. Tình hình phát triển kinh tế tập thể trên địa bàn tỉnh:

- Trước khi ban hành Luật Hợp tác xã năm 2012, toàn tỉnh có 02 Liên hiệp HTX; 128 HTX (*gồm: 82 HTX nông nghiệp, 19 HTX giao thông vận tải; 24 HTX công thương và 03 HTX dịch vụ du lịch*) và 21 Quỹ tín dụng nhân dân.

- Kể từ khi Luật Hợp tác xã năm 2012 có hiệu lực đến tháng 9/2017, toàn tỉnh có 02 Liên hiệp HTX, 228 HTX và Quỹ tín dụng nhân dân (*trong đó có 146 HTX nông nghiệp, chiếm 64%*); so với thời điểm 01/7/2013 có 100 HTX được thành lập mới. Trong tổng số 228 HTX và Quỹ tín dụng nhân dân, có 204 HTX đang hoạt động phù hợp với Luật HTX năm 2012 và 24 HTX đang chờ làm thủ tục giải thể do không đủ điều kiện chuyển đổi theo Luật HTX năm 2012.

- Tỉnh Lâm Đồng hiện có 74.104 thành viên tham gia HTX; trong đó, HTX nông nghiệp có 6.000 thành viên, 23 Quỹ tín dụng nhân dân có 65.870 thành viên, HTX giao thông vận tải có 1.700 thành viên, HTX công thương có 500 thành viên, HTX dịch vụ du lịch có 24 thành viên, HTX xây dựng có 10 thành viên. Số lao động thường xuyên trong các HTX trên 10.000 lao động; tổng vốn hoạt động của HTX và Quỹ tín dụng nhân dân đến 31/12/2016 khoảng 5.108 tỷ đồng; lợi nhuận bình quân của một HTX khoảng 108 triệu đồng/năm; thu nhập bình quân của thành viên khoảng 48 triệu đồng/năm.

- Đến nay, tỉnh đã hoàn thành nhiệm vụ chuyển đổi 78 HTX thuộc diện phải chuyển đổi, đảm bảo hoàn thành theo đúng thời hạn theo quy định của Luật HTX năm 2012. Đồng thời, giải thể 26 HTX không có điều kiện tồn tại và hoạt động, hoạt động kém hiệu quả hoặc ngưng hoạt động chỉ còn tồn tại trên hình thức.

- Về cung cấp dịch vụ đầu vào: Tập trung chủ yếu ở các HTX vùng cây công nghiệp như huyện Lâm Hà, TP Bảo Lộc, huyện Di Linh. Vật tư cung cấp chủ yếu là phân bón, thuốc bảo vệ thực vật, thức ăn gia súc, giống cây trồng, vật nuôi,... Doanh thu của HTX từ việc cung cấp dịch vụ đầu vào cho các hộ thành viên 40.913 triệu đồng với 9.568 tấn phân bón các loại cho 1.344 thành viên sử dụng. Điển hình như HTX NN Tiến Phát gần 700 tấn phân bón, HTX NN Đông Di Linh 1.000 tấn phân bón các loại và HTX NN Đồng Phát cung ứng 1.300 tấn,...

- Về hoạt động đầu ra: Toàn tỉnh có khoảng 20 HTX hoạt động theo mô hình liên kết chuỗi giá trị tổ chức sản xuất, thu mua và bao tiêu sản phẩm cho HTX thông qua cửa hàng rau sạch, siêu thị trong cả nước với hơn 47.000 tấn rau, củ, quả các loại mỗi năm. Một số HTX hoạt động mạnh như: Anh Đào tiêu thụ 42.000 tấn, Xuân Hương 520 tấn, Tân Tiến 920 tấn, Tiến Huy, Minh Thúc,...

- Về hoạt động tín dụng nội bộ: Hiện nay trong toàn tỉnh có 11 HTX hoạt động trong lĩnh vực tín dụng nội bộ. Tổng số tiền cho vay gần 15 tỷ đồng, giải quyết cho 574 hộ thành viên vay, trung bình 1 hộ thành viên được vay từ 3-100 triệu đồng. Với hoạt động này giúp cho thành viên có vốn để đầu tư cây trồng, sản xuất... hạn chế nạn cho vay lãi cao, thành viên không phải bán sản phẩm non để có vốn đầu tư.

- Đến 30/9/2017, trên địa bàn tỉnh đã có 92/117 xã hoàn thành tiêu chí số 13, góp phần đẩy nhanh tiến độ thực hiện chương trình xây dựng nông thôn mới của tỉnh, thúc đẩy phát triển sản xuất, nâng cao thu nhập cho người dân.

- Tỉnh Lâm Đồng đã ban hành nhiều chính sách hỗ trợ HTX với tổng số kinh phí hàng chục tỷ đồng mỗi năm, như: Hỗ trợ thành lập mới HTX, hỗ trợ đào tạo và bồi dưỡng cán bộ quản lý, hỗ trợ về đất đai, hỗ trợ thực hiện chính sách miễn giảm thuế, hỗ trợ chứng nhận sở hữu công nghiệp, nhãn hiệu hàng hóa, chứng nhận CO, xuất xứ hàng hóa, hỗ trợ quảng bá, tiêu thụ sản phẩm, tham gia các hội chợ, hỗ trợ xây dựng mô hình liên kết hình thành chuỗi giá trị sản phẩm,... Đã thành lập Quỹ hỗ trợ phát triển HTX cấp tỉnh (*vốn điều lệ 7.000 triệu đồng*) giải quyết cho 30 đơn vị vay xoay vòng vốn với tổng số tiền 11.990 triệu đồng.

- Ngoài ra, tỉnh đã tổ chức tốt các phong trào thi đua, yêu nước và kịp thời biểu dương khen thưởng đối với các HTX, THT và cá nhân có thành tích xuất sắc, tiêu biểu trong phong trào phát triển kinh tế tập thể và HTX trên địa bàn.

2.2. Phát triển kinh tế tập thể trên lĩnh vực nông nghiệp:

- Đến tháng 9 năm 2017, có khoảng 6.000 thành viên đồng thời là lao động trong hợp tác xã nông nghiệp; các hợp tác xã nông nghiệp hoạt động trong các lĩnh vực tổ chức sản xuất, kinh doanh rau, hoa, củ, quả (*48 hợp tác xã*); tổ chức dịch vụ cung ứng vật tư nông nghiệp (*36 hợp tác xã*); tổ chức sản xuất, thu gom, tiêu thụ trái cây (*3 hợp tác xã*); tổ chức sản xuất, cung ứng lúa giống (*8 hợp tác xã*) và tổ chức chăn nuôi heo, bò sữa, bò thịt (*8 hợp tác xã*),...số còn lại tổ chức dịch vụ nông nghiệp tổng hợp.

- Để phát triển bền vững, các mô hình liên kết sản xuất, chế biến tiêu thụ sản phẩm hiệu quả giữa doanh nghiệp với hợp tác xã, tổ hợp tác luôn chú trọng. Với phương thức liên kết này, doanh nghiệp hỗ trợ đầu tư vốn, các loại giống, kỹ thuật canh tác và tìm kiếm thị trường tiêu thụ sản phẩm làm ra; hợp tác xã, tổ hợp tác có đất sản xuất, công lao động trực tiếp, vốn và tự chịu trách nhiệm sản xuất nông sản theo hợp đồng đã ký. Các hợp tác xã, tổ hợp tác thực hiện có hiệu quả với liên kết này gồm: HTX Anh Đào doanh thu trên 200 tỷ đồng, lợi nhuận 11 tỷ đồng, nộp thuế 2,5 tỷ đồng; HTX Tiến Huy doanh thu 24 tỷ đồng, lợi nhuận 360 triệu đồng, nộp thuế 348 triệu đồng; HTX Tân Tiến doanh thu 19 tỷ đồng, lợi nhuận 1,5 tỷ đồng; HTX Chăn nuôi An Bình doanh thu 12 tỷ đồng, lợi nhuận 250 triệu đồng; HTX cà phê Công bằng Cầu Đất doanh thu 5,6 tỷ đồng, lợi nhuận 650 triệu đồng;... đặc biệt, đã hình thành và phát triển các HTX của người dân tộc thiểu số, khuyết tật,...;

- Bên cạnh đó, mô hình HTX đã hình thành nhiều mô hình liên kết đem lại hiệu quả, như:

Liên kết giữa doanh nghiệp với Tổ hợp tác để sản xuất và tiêu thụ các loại nông sản hàng hóa trên thị trường, như: Tổ hợp tác Hoa cắt cành Đà Lạt Hasfarm với công ty TNHH Agrivina; tổ hợp tác trà Long Đình với Công ty trà Long Đình; tổ hợp tác sản xuất hoa Hương Sắc với Công ty Hoa Mặt trời sản xuất và tiêu thụ hoa lan vũ nữ,...

Liên kết giữa doanh nghiệp với HTX ký kết các hợp đồng tiêu thụ sản phẩm: Hợp tác xã Anh Đào, HTX Tân Tiến, HTX Xuân Hương ở Đà Lạt (*liên kết với các hệ thống siêu thị tiêu thụ rau sạch*), HTX Phi Vàng ở Đơn Dương (*liên kết với Công ty Pepsico tiêu thụ khoai tây*), HTX Tiến Huy ở Đức Trọng (*liên kết với siêu thị METRO tiêu thụ rau sạch*)...Ngoài ra, các HTX hoạt động vùng cây công nghiệp huyện Di Linh, thành phố

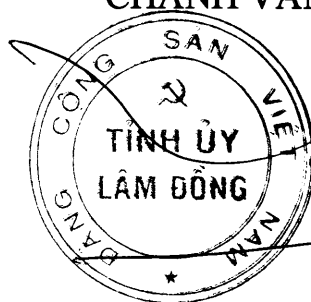
Bảo Lộc còn tổ chức liên kết với các Công ty phân bón Bình Điền, Năm Sao,...cung ứng dịch vụ vật tư đầu vào cho bà con thành viên nhằm đảm bảo giá thành cũng như chất lượng sản phẩm.

Mô hình liên kết giữa hộ nông dân, Tổ hợp tác với Hợp tác xã: HTX nông nghiệp Anh Đào (*Đà Lạt*) tổ chức liên kết với 300 hộ nông dân (*gọi là thành viên liên kết: phải thực hiện theo quy trình sản xuất của HTX, các thành viên liên kết cung cấp các sản phẩm rau, củ quả cho HTX với một giá cả cố định và lâu dài*); HTX Tiến Huy liên kết với các THT là cán bộ Hội Cựu chiến binh, Hội Nông dân và các thành viên liên kết là các hộ đồng bào, người dân trên địa bàn lân cận; HTX Tân Tiến (*Đà Lạt*),...liên kết với thành viên liên kết, tổ hợp tác theo hình thức: HTX cung cấp vật tư, cây giống, kỹ thuật và thành viên liên kết, THT cung cấp nguồn rau, củ, quả các loại cho HTX.

Nơi nhận:

- Văn phòng Trung ương;
- Vụ địa phương II, III, VPTW;
- Các sở, ban, ngành, Mặt trận đoàn thể tỉnh;
- Các huyện, thành uỷ, đảng uỷ trực thuộc;
- Lưu VPTU, TH.

**T/L BAN THƯỜNG VỤ
CHÁNH VĂN PHÒNG**

Trần Đình Văn